

دیدگاه

شماره: ۶۶۲	موضوع: روندهای ۱۳۹۳ امیدی برای تعدیل سختی معیشت و نابرابری ۱۳۹۲
تاریخ: ۱۳۹۳/۰۴/۲۹	
تهیه و تنظیم: احمد اخوی	
توضیح اجمالی:	
<p>طبق ارقام منتشره بانک مرکزی از شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، نرخ تورم تیرماه ۱۳۹۳ نسبت به تیرماه ۱۳۹۲ به ۱۴/۶ درصد رسیده است که نسبت به مقایسه مشابه برای تیرماه ۱۳۹۲ که حدود ۲۵ درصد بوده است کاهش چشمگیری نشان می‌دهد. کاهش نرخ تورم در سال جاری پدیده خوشایندی است که استمرار آن در ماه‌های گذشته ضمن ایجاد خوش بینی نسبت به ثبات اقتصاد کلان و بهبود انتظارات و امید سرمایه‌گذاران، باعث امید خانوارها به بهبود قدرت خرید و رفاه و معیشت آنها در ۱۳۹۳ و کاهش مشقات تورم، سختی معیشت و نابرابری سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۱ نیز شده است.</p> <p>طبق نتایج آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار ۱۳۹۲ که اخیراً توسط مرکز آمار ایران انتشار یافته است، رقم متوسط هزینه سالانه خانوارهای شهری با ۲۵/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل به حدود ۲۰۶۰۳ هزار تومان و مخارج مصرف خانوار روستایی با ۱۹/۴ درصد افزایش به بیش از ۱۲۰۹۵ هزار تومان افزایش داشته است. اگر افزایش‌های مذکور با نرخ تورم سال ۱۳۹۲ که طبق اعلام بانک مرکزی بیش از ۳۴ درصد است مقایسه شود، حاکی از کاهش سطح زندگی خانوار نسبت به سال قبل می‌باشد. در واقع رقم هزینه سال ۱۳۹۲ پس از تبدیل به ارزش حقیقی به ۱۵۳۷۶ هزار تومان سال ۱۳۹۱ کاهش می‌یابد که از رقم ۱۶۴۲۸ هزار تومان سال مذکور بیش از ۶ درصد پایین‌تر است. متأسفانه شبیه همین داستان در ۱۳۹۱ نیز اتفاق افتاده و هزینه خانوار شهری در مقایسه با تورم بالاتر از ۳۰ درصد تنها حدود ۲۴ درصد افزایش داشته است. افزایش سهم گروه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در کل مخارج از ۲۴/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۲۷/۱ درصد در سال ۱۳۹۱ نیز مؤید همین روند کاهش رفاه می‌باشد که البته صرفاً نتیجه کاهش عمومی سطح زندگی نبوده بلکه از افزایش شدید قیمت خوراکی‌ها تحت تاثیر هدفمندی یارانه‌ها و تحریم نیز لطمه دیده است. به نظر می‌رسد در سال ۱۳۹۲ تا حدودی از شتاب افزایش قیمت خوراکی‌ها کاسته شده و در مقابل رشد اجاره بها و هزینه مسکن تا حدود نیمی از مخارج غیرخوراکی‌ها را بلعیده است. در مناطق روستایی اضافه نرخ تورم نسبت به مناطق شهری (طبق آخرین اعلام مرکز آمار ایران ۳۶/۱ درصد در مقایسه با ۳۲/۱ درصد برای ۱۳۹۲) همراه با کاهش نسبت هزینه خانوار روستایی به خانوار شهری (از ۶۵/۹ درصد ۱۳۹۱ به ۵۸/۷ درصد ۱۳۹۲) حاکی از کاهش شدیدتر سطح زندگی در روستاها و افزایش نابرابری این خانوارهاست.</p>	
نکات کلیدی:	
<p>۱- هزینه مبادله پایین‌تر و نرخ تورم پایین‌تر خوراکی‌ها در روستا (۲۰/۹ درصد در مقایسه با ۳۱/۵ درصد) چنانچه ثبات نسبی هزینه مسکن به گروه‌های حمل و نقل و خدمات درمانی تسری یابد عامل افزایش قدرت خرید و رفاه خانوار روستایی نسبت به خانوار شهری و کاهش نابرابری آنها می‌باشد.</p> <p>۲- اعلام تصمیم دولت به حذف تدریجی حدود ۱۰ میلیون نفر پردرآمد شهری از فهرست یارانه بگیران در سال ۱۳۹۳ نویدبخش کاهش نابرابری هم در خانوارهای شهری و هم در بین خانوارهای شهری و روستایی است.</p> <p>۳- شتاب بالاتر افزایش هزینه غیر خوراکی بویژه مسکن در دو سال اخیر باعث افزایش فشار هزینه تامین مسکن، اثاث و لوازم منزل، خدمات حمل‌ونقل و گردشگری برای جوانان شهری و روستایی گردیده و از میل آنان به تشکیل خانواده کاسته است.</p> <p>۴- افزایش نابرابری شهر و روستا در سال ۱۳۹۲ تحت تاثیر افزایش سریع‌تر هزینه خانوارهای شهری و بویژه هزینه‌های مرتبط با اثرات تحریم و اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها رخ داده است.</p> <p>۵- برای جبران کاهش شدیدتر رفاه خانوار روستایی نسبت به خانوار شهری و تخفیف فشار مضاعف تورمی، بایسته است سبد حمایتی کالا برای خانوارهای روستایی شامل خدمات حمل و نقل، خدمات فنی و درمانی تعریف و تعیین شود.</p>	
تأیید رئیس گروه مشاوران:	تأیید رئیس موسسه: